

O p a t r e n i e
predsedu Hlavného banského úradu
č. 1/2013

ktorým sa vydáva metodický pokyn zúčtovania úhrad podľa § 3 ods. 9 nariadenia vlády SR č. 50/2002 Z. z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín v znení nariadenia vlády SR č. 618/2007 Z. z.

Číslo:141/2013

V Banskej Štiavnici 16.1.2013

Čl. 1
Základné ustanovenia

(1) Správou úhrad vykonávanou obvodnými banskými úradmi SR podľa § 32b ods. 1 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „banský zákon“) v rámci výkonu hlavného dozoru sa rozumie evidencia a registrácia organizácií povinných platiť úhrady, overovanie podkladov potrebných na správne a úplné zistenie úhrady, konanie o úhradách, kontrola výpočtu úhrad, evidovanie úhrad vrátane vysporiadania poplatkov a nedoplatkov, vymáhanie úhrad a ďalšie činnosti správcu úhrad podľa banského zákona.

(2) Správa úhrad podľa § 32b ods. 2 banského zákona spočíva v kontrole správnosti výpočtu úhrady na základe podkladov vyžiadaných od organizácie, vyrubenia jeho nedoplatku, vyrubenia penále z omeškania a vymáhania úhrady, penále z omeškania a nedoplatku pri dodržaní lehôt stanovených v banskom zákone.

(3) Forma kontroly správy úhrad je kontrolná a inšpekčná činnosť vykonávaná obvodnými banskými úradmi správnosti výpočtu úhrad podľa nariadenia vlády SR č. 50/2002 Z.z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín v znení nariadenia vlády SR č. 618/2007 Z.z. (ďalej len „nariadenie“) a podľa opatrenia predsedu Hlavného banského úradu č. 1/2009, ktorým sa vydáva metodický pokyn na inšpekčnú činnosť Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov SR.

(4) Kontrolu správnosti výpočtu úhrad za vydobyté nerasty na základe vyžiadaných a predložených dokladov je možné, ak je to účelné, vykonať aj v priestoroch príslušného obvodného banského úradu za účasti zodpovedného vedúceho zamestnanca a príslušného odborného zamestnanca organizácie.

Čl. 2
Zúčtovanie úhrad podľa § 3 ods. 9 nariadenia

(1) Podľa § 32a ods. 8 banského zákona úhrada za vydobyté nerasty a úhrada za uskladňovanie plynov alebo kvapalín sa platí štvrtročne vždy do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho štvrtroka. V tomto termíne predkladá organizácia

obvodnému banskému úradu priznanie úhrady za vydobyté nerasty a priznanie úhrady za uskladňovanie plynov alebo kvapalín.

(2) Výpočet úhrady za prvé tri štvrťroky organizácia vypočíta podľa § 3 ods. 1 nariadenia.

(3) Podľa § 3 ods. 9 nariadenia je súčasťou výpočtu úhrady za 4. štvrťrok aj zúčtovanie úhrad za kalendárny rok.

(4) Povinnosť organizácie viesť evidenciu za účelom určenia nákladov na dobývanie nerastov (§ 3 ods. 2 nariadenia) a celkových nákladov na zhotovenie výrobkov z vydobytých nerastov (§ 3 ods. 5 nariadenia) je sekundárnym dôsledkom povinnosti vypočítať a priznať úhradu. Vedenie evidencie si určia samy organizácie spôsobom, ktorý nesmie byť v rozpore so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

(5) Organizácia vykoná pomocný výpočet úhrady za 4. štvrťrok obvyklým spôsobom ako za predchádzajúce tri štvrťroky podľa § 3 ods.1 nariadenia s výpočtom len z údajov za 4. štvrťrok.

(6) Zároveň v 4. štvrťroku organizácia vykoná výpočet úhrady za celý kalendárny rok; pri výpočte sa použijú súčty položiek za jednotlivé štvrťroky (napr. náklady na dobývanie za kalendárny rok bude tvoriť súčet nákladov na dobývanie za jednotlivé štvrťroky, tržby bude tvoriť súčet tržieb za jednotlivé štvrťroky...). Výpočet úhrady za 4. štvrťrok a zúčtovanie za kalendárny rok sa vykoná tak, že od vypočítanej úhrady za kalendárny rok sa odpočíta súčet vypočítaných úhrad za predchádzajúce 3 štvrťroky.

(7) Výpočet úhrady za 4. štvrťrok vykonaný podľa odseku (6) bude okrem pomocného výpočtu za 4. štvrťrok vykonaného podľa odseku (5) súčasťou 8. riadku prílohy č. 3 nariadenia a jednotlivé výsledky budú vhodne označené.

Organizácia realizuje úhradu za vydobyté nerasty za 4. štvrťrok vo výške výsledku zúčtovania úhrad získaného z výpočtu vykonaného podľa ods. (6).

(8) Výpočet úhrady za vydobyté nerasty za štvrťrok (kalendárny rok) sa vykoná podľa vzorca:

$$\text{Úhrada za VN} = \frac{N1}{N1 + N2} \times T \times S / 100$$

/za štvrťrok – rok/

pričom:

Náklady na dobývanie = N1:

- náklady na dobývanie nerastov pozostávajú z vlastných nákladov (priame a nepriame náklady) vynaložených v príslušnom štvrťroku na otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska vrátane dopravy vydobytého nerastu až po miesto, kde vydobytý nerast vstupuje do procesu jeho úpravy a zušľachtovania a ďalšieho spracovania na výrobky, ako aj vlastných nákladov na zriaďovanie, zabezpečovanie a likvidáciu banských diel a lomov a na zriaďovanie a prevádzku odvalov, výsypiek a odkalísk potrebných na otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska (§ 3 ods. 2 nariadenia). Napr. odpisy stavieb, strojov, PHM, mzdy, odvody platené zamestnávateľom za zamestnanca, leasing, ochranné pomôcky – prilby,

montérky a p., opravy strojov, režijné náklady, a ďalšie vlastné náklady potrebné na otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska.

Celkové náklady na zhotovenie výrobkov z vydobytých nerastov = N1 + N2:

- súčet nákladov na dobývanie (N1) a ďalších vlastných nákladov vynaložených na úpravu a zušľachtenie vydobytých nerastov a ich ďalšie spracovanie na výrobky až po predaj týchto výrobkov (N2) tak ako je uvedené v § 3 ods. 3 nariadenia.

Náklady na úpravu, zušľachtenie = N2:

- vlastné náklady vynaložené na úpravu a zušľachtenie vydobytých nerastov a ich ďalšie spracovanie na výrobky až po predaj týchto výrobkov. Priame a nepriame náklady na spracovanie, napr. odpisy stavieb, strojov a zariadení, energie, PHM, mzdy, odvody platené zamestnávateľom za zamestnancov, nájmy, leasing, ochranné pomôcky, opravy strojov a zariadení, výrobné a odbytové režijné náklady, ako aj ďalšie vlastné náklady potrebné na úpravu, zušľachtenie a zhotovenie výrobkov z vydobytých nerastov.

Tržby = T:

- súčet tržieb za príslušný štvrťrok (rok) a predpokladaných tržieb z výrobkov použitých na vlastnú potrebu (ťažobná organizácia použila v príslušnom štvrťroku/roku svoj výrobok na vlastnú potrebu, napr. kameň na obklad vlastnej administratívnej budovy, štrk na úpravu cesty v lome, na prevádzke a pod.), teda skutočných tržieb za odpredané výrobky zhotovené z vydobytých nerastov a predpokladaných tržieb len za výrobky použité pre vlastnú potrebu. Oceňovanie skladových zásob, a priznávanie úhrad z nepredanej výroby a iné podobné výpočty nie sú prípustné.

Sadzba = S

- sadzba úhrady za vydobyté nerasty podľa druhu nerastu so zmenami určenými § 8 nariadenia (zmeny v písmenách b) a e) prílohy č. 2) je uvedená v prílohe č. 2 nariadenia

(8) Obvodné banské úrady zamerajú kontrolnú činnosť a usmerňovanie ťažobných organizácií na dodržiavanie banského zákona a nariadenia podľa tohto opatrenia. Pri overovaní správnosti položiek výpočtu úhrady sa postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa opatrenia MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.

Čl. 3
Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 1.2.2013 a výpočet úhrady sa ním určeným spôsobom vykoná prvýkrát za 4. štvrťrok 2012.

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu